

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 781/2025
02.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Давиткова, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К 133/23 од 07.11.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 21/25 од 25.02.2025. године, у седници већа одржаној дана 02.09.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Давиткова, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К 133/23 од 07.11.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 21/25 од 25.02.2025. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици К 133/23 од 07.11.2024. године окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања у трајању од једне године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, као и на име трошкова кривичног поступка износ од 20.000,00 динара, у року од 30 дана од правноснажности пресуде, док је оштећени ББ, ради остваривања имовинскоправног захтева, упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 21/25 од 25.02.2025. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Давитков, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе у смислу одредбе члана 423. став 1. ЗКП и одлучи о трошковима кривичног поступка.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Давитков, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву истиче да је у доношењу првостепене пресуде Основног суда у Сурдулици К 133/23 од 07.11.2024. године, поступао судија који је требало бити изузет од поступања у овом предмету јер је наведена судија у родбинским односима (трећи степен у побочној линији) са тужилачким сарадником ВВ која је предузимала радње према окривљеном, те истиче да је тужилачки сарадник ВВ подигла оптужни предлог Кт 306/21 од 16.10.2023. године, што се може утврдити и по иницијалима из оптужног акта. Имајући наведено у виду, процесна улога тужилачког сарадника у овом кривичном поступку, а који је у родбинским односима са поступајућом судијом првостепеног суда се може уподобити са процесном улогом тужиоца и основ је за обавезно изузеће сходно одредби члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по оцени овог суда, неосновани.

Иако се захтевом за заштиту законитости указује на повреду одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац суштински указује на постојање разлога из члана 37. став 1. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да ће судија или судија поротник бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако му је окривљени, његов бранилац, тужилац, оштећени, њихов законски заступник или пуномоћник, брачни друг или лице са којим живи у ванбрачној или другој трајној заједници живота или сродник по крви у правој линији до било ког степена, у побочној линији до четвртог степена, а по тазбини до другог степена.

Одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Из наведених законских одредби јасно произлази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на коју се бранилац окривљеног позива у захтеву, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу, односно на главном претресу у првостепенном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних чланом 37. став 1. тачка 2) ЗКП.

Како из списка предмета произлази да је оптужни акт подигао јавни тужилац Миодраг Митић дана 16.10.2023. године под бројем Кт 306/21 Кт 83/23, као и да су у току поступка у својству тужилаца ОЈТ у Владичином Хану поступали Мирјана Вукоичић Јовић и Драган Николић, као и тужилачки сарадник Александар Станковић, те да тужилачки сарадник ВВ није поступала ни у подизању оптужног акта нити у било којој радњи у тужилаштву у овом предмету, то у конкретном случају није реч о некој од процесних ситуација прописаних одредбом члана 37. став 1. тачка 2) ЗКП, због којих би се судија ГГ морала изузети од судијске дужност, па су по налажењу Врховног суда, наводи браниоца из поднетог захтева за заштиту законитости у односу на повреду одредбе члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП оцењени као неосновани.

Поред тога, бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче и битну повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да се пресуде заснивају на незаконитим доказима и то: извештају доктора медицине психолога ДД на околности урачунљивости окривљеног, као и на лабораторијском налазу литемије, а који чине саставни део налаза и мишљења вештака психијатра др Небојше Јовића.

У вези наведеног бранилац истиче да извештај и лабораторијски налаз нису достављени одбрани како би се изјаснили на исте, а у вези менталне заосталости окривљеног и утицаја на извршено кривично дело.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по оцени овог суда, неосновани.

Из списка предмета произлази да суд у доказном поступку није извео доказе на које се одбрана позива и то: извештај доктора медицине психолога ДД на околности урачунљивости окривљеног, као и лабораторијски налаз литемије, већ су исти, део налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра др Небојше Јовића, који је изведен као доказ и који вештак је у свом налазу ценио део спорних доказа, у оквиру својих овлашћења.

Како је обављено вештачење (неуропсихијатријски налаз и мишљење др Небојше Јовића од 02.09.2024. године, као и исказ истог вештака на главном претресу дана 07.11.2024. године), предузето у складу са одредбама члана 113. до 124. ЗКП, а бранилац окривљеног је током главног претреса могао да поставља питања и ставља примедбе на наведено вештачење, то се, побијане пресуде не заснивају на незаконитим доказима, у смислу одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У осталом делу захтева за заштиту законитости, оцена веродостојности налаза психијатра, као и оцена доказа и чињеничних навода које суд цени приликом доношења одлуке у смислу члана 419. ЗКП, не представљају разлоге за подношење овог ванредног правног лека.

Поред тога бранилац окривљеног истиче повреду одредбе члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, али исте образлаже наводима да из садржине изведених доказа не произлази да су предметне речи које је окривљени критичном приликом изговорио, биле упућене оштећеном и изводи сопствене закључке да изговорене речи не представљају радње угрожавања сигурности. С тим у вези даје и сопствено тумачење исказа испитаних сведока ЋЋ и ЕЕ, те изводи закључак да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела, нити постоји директни умишљај на страни окривљеног. Бранилац с тим у вези цитира законске одредбе члана 14. и 22. КЗ, те изводи сопствене закључке супротне закључцима изнетим у нижестепеним пресудама, односно оспорава утврђено чињенично стање, на који начин истиче повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 419. ЗКП и члана 440. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у наведеном делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић